

T-340/04. sz. ügy

France Télécom SA kontra az Európai Közösségek Bizottsága

„Verseny – Helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat – A nemzeti bíróságokkal való jóhiszemű együttműködés – A nemzeti versenyhatóságokkal való jóhiszemű együttműködés – Az 1/2003/EK rendelet 20. cikkének (4) bekezdése – Indokolás – Arányosság – Új jogalap – Elfogadhatatlanság”

Az Elsőfokú Bíróság ítélete (negyedik tanács), 2007. március 8. II - 579

Az ítélet összefoglalása

- 1. Verseny – Közigazgatási eljárás – A Bizottság vizsgálati jogköre – Helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat – Indokolási kötelezettség – Terjedelem (1/2003 tanácsi rendelet, 20. cikk, (4) bekezdés)*

2. *Verseny – Közigazgatási eljárás – Helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat – A nemzeti hatóságokhoz intézett segítségnyújtás iránti kérelem*
(1/2003 tanácsi rendelet, 20. cikk, (7) és (8) bekezdés)
3. *Verseny – Közigazgatási eljárás – A Bizottság vizsgálati jogköre – A nemzeti hatóságokkal való jóhiszemű együttműködés kötelezettsége – Helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat – Bírósági felülvizsgálat – Terjedelem*
(EK 10. cikk, EK 81. cikk és EK 82. cikk; 1/2003 tanácsi rendelet, 20. cikk, (4), (7) és (8) bekezdés)
4. *Verseny – A hatáskörök megoszlása a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok között – A Bizottság arra irányuló joga, hogy valamely nemzeti versenyhatóság előtt folyamatban lévő ügyben helyszíni vizsgálat lefolytatásáról határozzon – A nemzeti hatóságokkal való jóhiszemű együttműködés kötelezettsége – Terjedelem*
(1/2003 tanácsi rendelet, 11. cikk, (1) és (6) bekezdés, és 13. cikk, (1) bekezdés)
5. *Verseny – Közigazgatási eljárás – A Bizottság vizsgálati jogköre – Helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat meghozatala – A Bizottság mérlegelési jogköre – Korlátok*
(1/2003 tanácsi rendelet, 20. cikk)
6. *Eljárás – Új jogalapoknak az eljárás folyamán történő előterjesztése – Feltételek*
(Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata, 44. cikk, 1. §, c) pont, és 48. cikk, 2. §)

1. Az 1/2003 rendeletben a közösségi versenyjogi szabályok vállalkozások általi betartásának biztosítása érdekében reá ruházott hatáskörök gyakorlása során, és ezen rendelet 20. cikke alapján a Bizottság által hozott, helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatnak az említett cikk (4) bekezdése és az ítélezési gyakorlat értelmében bizonyos számú lényeges elemet magában foglaló indokolást kell tartalmaznia oly módon, hogy az érintett vállalkozások körében tervezett vizsgálat indokoltsága kitűnjék belőle, és hogy e vállalkozások számára lehetővé tegye együttműködési kötelességük mértékének megértését védelemhez való joguk megtartása mellett. A határozatnak meg kell jelölnie a vizsgálat tárgyát és célját,

nyilvánvalóvá téve a feltételezett jogsértés lényegi elemeit, meg kell jelölnie a feltételezett érintett piacot, a feltételezett jogsértések jellegét, az arra vonatkozó magyarázatokat, hogy a helyszíni vizsgálattal érintett vállalkozás milyen módon érintett a jogsértésben, azt, hogy mit keres, és azokat az elemeket, amelyekre a helyszíni vizsgálatnak ki kell terjednie, a közösségi vizsgálókra ruházott hatásköröket, a helyszíni vizsgálat kezdetének időpontját, az 1/2003 rendelet 23. és 24. cikkében előírt büntetéseket, valamint azt a jogot, hogy a határozattal szemben keresetet lehet benyújtani az Elsőfokú Bírósághoz. A Bizottságnak azt is részletesen nyilvánvalóvá kell tennie, hogy olyan elemekkel

és komoly tárgyi bizonyítékokkal rendelkezett, amelyek a versenyszabályoknak a helyszíni vizsgálattal érintett vállalkozás általi megszegésére utaltak.

információk a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozaton kívüli forrásban is szerepelhetnek, vagy azokat a Bizottság e határozattól eltérő, más úton is közzölheti az említett bírósággal.

Az ilyen határozat indokolása elégtelenségének értékelését létrejöttének körülményei összefüggésében kell értékelni.

(vö. 110. pont)

(vö. 49–53., 58. pont)

2. Az [EK] 81. és [EK] 82. cikkben meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló 1/2003 rendelet 20. cikkének (8) bekezdése értelmében a rendelet 20. cikke (7) bekezdésének keretében megkeresett nemzeti bíróság köteles ellenőrizni, hogy a Bizottság helyszíni vizsgálatot elrendelő határozata hiteles-e, és az előírányzott kényszerítő intézkedések nem önkényesek, illetve túlzottak-e a helyszíni vizsgálat tárgyának figyelembevételével, és a Bizottság köteles e célból információkat szolgáltatni e bíróság számára.

3. Azon vizsgálatok tekintetében, amelyeket a Bizottság folytathat a közösségi versenyjogi szabályok vállalkozások általi betartásának biztosítása érdekében, az 1/2003 rendelet 20. cikke nyilvánvaló különbséget tesz egyrészt a Bizottság által az e cikk (4) bekezdése alapján elfogadott határozatok, és másrészt az annak (7) bekezdése alapján a nemzeti bírósághoz benyújtott segítségnyújtás iránti kérelem között.

Mialatt kizárólag a közösségi bíróságok illetékesek a Bizottság által a rendelet 20. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott határozat jogszerűségének vizsgálatára, ezzel szemben kizárólag a rendelet 20. cikkének (7) bekezdése szerint a kényszerítő intézkedések alkalmazásának engedélyezése iránti kérelemmel megkeresett nemzeti bíróság kapott felhatalmazást annak meghatározására – adott esetben a Bíróság segítségével előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretében, és az esetleges nemzeti jog-

Ugyanakkor az 1/2003 rendelet 20. cikkének (8) bekezdéséből és az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy ezek az

orvoslatok fenntartásával –, hogy a Bizottság által az e kérelem keretében benyújtott információk lehetővé teszik-e számára a rendelet 20. cikkének (8) bekezdéséből következő ellenőrzés gyakorlását, és így képes-e érdemben nyilatkozni az elé terjesztett kérelemről.

A rendelet 20. cikkének (7) bekezdése keretében megkeresett nemzeti bíróságnak ugyanezen cikk (8) bekezdése és az ítélkezési gyakorlat értelmében lehetősége van pontosításokat kérni a Bizottságtól, mégpedig azokról az indokokról, amelyek az EK 81. és az EK 82. cikk megsértésének feltételezésére indították, a feltételezett jogsértés súlyáról és az érintett vállalkozás szerepének jellegéről. Az Elsőfokú Bíróság általi ellenőrzés, amely elvben vezethet a Bizottság által e bíróságnak benyújtott információk elégtelenségének megállapítására, az ezen információk elégséges jellegének e bíróság által elvégzett értékelésének az Elsőfokú Bíróság általi újraértékelésével járna. Ez az ellenőrzés tehát nem megengedhető, mivel a nemzeti bíróság által elvégzett értékelés csak a határozatával szemben nyitva álló belső jogorvoslatokból eredő ellenőrzés alá tartozik.

Az érintett vállalkozás által a Bizottság helyszíni vizsgálatot elrendelő határozata ellen indított kereset alátámasztására

előadott érveket hatástalanként el kell utasítani, amennyiben azok azon alapulnak, hogy e határozat – a Bizottságot az EK 10. cikk értelmében terhelő, a nemzeti hatóságokkal való jóhiszemű együttműködési kötelezettség megsértésével – nem tartalmaz elegendő információt, amely lehetővé tenné a kényszerítő intézkedések alkalmazásának engedélyezése iránti kérelemmel megkeresett nemzeti bíróság számára, hogy az ügy teljes ismeretében határozzon.

(vö. 119., 122–125. pont)

4. Bár az 1/2003 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése általános szabályt állít fel, amelynek értelmében a Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai a szoros együttműködésre kötelesek, nem kötelezi a Bizottságot arra, hogy tartózkodjon a helyszíni vizsgálat lefolytatásától olyan ügyben, amelyben valamely nemzeti versenyhatóság párhuzamosan eljár.

E rendelkezésből arra sem lehet következtetni, hogy ha valamely nemzeti versenyhatóság bizonyos tények tekintetében vizsgálódni kezdett, az rögtön meggátolja a Bizottságot az ügyben való eljárásban vagy az előzetes formában való információszerzésben. Ellenkezőleg, az e rendelkezésben meghatározott együttműködés követelményéből

következik, hogy e két hatóság párhuzamosan tevékenykedhet, legalábbis az olyan előzetes szakaszban, mint a vizsgálat. Tehát az 1/2003 rendelet 11. cikkének (6) bekezdéséből az következik, hogy az együttműködés elve értelmében a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok, legalábbis az eljárásuk alá vont ügy előzetes szakaszában, párhuzamosan dolgozhatnak. E rendelkezés előírja ugyanis, hogy – az érintett nemzeti hatósággal történő egyszerű konzultáció mellett – a Bizottság megtartja a határozat elfogadására irányuló eljárás kezdeményezésére irányuló lehetőséget akkor is, ha egy nemzeti hatóság már eljár az ügyben. Ebből következően a Bizottság még inkább jogosult vizsgálat folytatására. A helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat az ügy érdemi elbírálásának csak előkészítő aktusát képezi, amely nem jelenti az eljárás a fent hivatkozott 11. cikk (6) bekezdése szerinti hivatalos megindítását, mivel az ilyen vizsgálatra irányuló határozat önmagában nem jelenti a Bizottságnak az ügy érdemében való határozat elfogadására irányuló szándékát.

Ugyanígy az 1/2003 rendelet 13. cikkének (1) bekezdése csak lehetőséget biztosít az érintett hatóság számára az eljárás felfüggesztésére vagy a panasz elutasítására azon indokkal, hogy valamely más versenyhatóság eljár ugyanabban az ügyben. Az ilyen lehetőség ki nem használása ezért nem jelenti a Bizottságnak a tagállamok versenyhatóságaival való

jóhiszemű együttműködésre vonatkozó kötelezettségének megszegését.

(vö. 128–130. pont)

5. Az arányosság elvének figyelembevétele feltételezi, hogy – amikor a Bizottság az [EK] 81. és [EK] 82. cikkben meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló 1/2003 rendelet 20. cikke alapján úgy határoz, hogy helyszíni vizsgálatot folytat le – a tervezett intézkedések nem járnak aránytalan és elfogadhatatlan hátránnyal a szóban forgó vizsgálat által követett célhoz képest. Ezért a meghatalmazás alapján végzett, illetve a határozattal elrendelt vizsgálat között a Bizottság nem a helyzet különösen súlyos volta, kivételes sürgőssége vagy a teljes titoktartás kötelezettsége alapján választ, hanem az ügy sajátosságának figyelembevételével törekszik a megfelelő vizsgálat lefolytatására. Ezért ha valamely határozat kizárólag annak lehetővé tételére irányul, hogy a Bizottság összegyűjthesse a szerződés megsértése esetleges fennállásának megítéléséhez szükséges adatokat, az nem sérti az arányosság elvét.

Alapvetően a Bizottság joga annak megítélése, hogy egy információ szükséges-e

a versenyjogi szabályok megsértésének megállapításához, vagy sem, és abban az esetben is, ha már valószínűsítő körülmények, illetve jogsértésre utaló bizonyítékok rendelkezésre állnak, a Bizottság jogosult olyan kiegészítő információkat kérni, amelyek segítenek a jogsértés mértékének és tartalmának meghatározásában.

(vö. 147–148. pont)

6. Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 44. cikke 1. §-a c) pontjának és 48. cikke 2. §-ának az együttesen értelmezett rendelkezéseiből következik, hogy a

(vö. 164. pont)

keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid ismertetését, valamint hogy az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet felhozni, kivéve ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel. Az a tény tehát, hogy a felperes valamely ténybeli adatról az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás során szerzett tudomást, nem jelenti azt, hogy ez az adat az eljárás során felmerült ténybeli körülménynek minősül. Az is szükséges ezenfelül, hogy a felperes korábban nem volt képes ezen adatról tudomást szerezni.